

תפ"ח 3533/12/20 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית המשפט המחוזי בנצרת

27 אוקטובר
2021

תפ"ח 3533-12-20 מדינת ישראל נ' פלוני (עציר)

בפני כב' השופטת אסתר הלמן, סגנית נשיא - אב"ד
כב' השופטת יפעת שטרית
כב' השופט סאב דבור

המאשימה
נגד
הנאשם
מדינת ישראל
פלוני (עציר)

נוכחים :

בשם המאשימה : עו"ד אליזבט קדמון

בשם הנאשם : עו"ד יהלי שפרלינג

הנאשם לא הובא (הדין מתנהל באמצעות היוועדות חזותית)

מטעם נפגעת העבירה : עו"ד ירין שגב מטעם הלשכה לסיוע המשפטי

גזר דין

סגנית הנשיא, השופטת אסתר הלמן - אב"ד

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו ובמסגרת הסדר טיעון בעבירות שיוחסו לו בכתב אישום מתוקן (כא/1), אשר עניינן תקיפה בנסיבות מחמירות (מקרים רבים)- עבירה לפי סעיף 379 בצירוף סעיף 382(ב)(1) וכן סעיף 382(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 ואיומים- עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

2. הסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים כלל תיקון של כתב האישום, כאשר בין היתר הוסרו ממנו שלוש עבירות מין חמורות, אשר יוחסו לנאשם בכתב האישום המקורי, והסכמה כי הנאשם יודה ויורשע במיוחס לו בכתב האישום המתוקן. ההסדר לא כלל הסכמה לגבי העונשים שיוטלו על הנאשם והצדדים טענו לעניין זה באורח חופשי.

עובדות כתב האישום המתוקן

3. על פי כתב האישום המתוקן, החל משנת 2016 ועד לאירועי כתב האישום ניהלו הנאשם ו.ש.מ. (להלן: "המתלוננת"), מערכת יחסים אינטימית. בשנתיים הראשונות למערכת יחסים זו התגוררו השניים בביתה של המתלוננת, יחד עם שתי בנותיה של המתלוננת. בשנת 2018 ולאחר שנתגלעו חיכוכים בין השניים, עזב הנאשם את בית המתלוננת, אך הוסיף לנהל עמה מערכת יחסים אינטימית.

בתחילת התקופה הרלוונטית, מועד מדויק לא ידוע למאשימה, עת היו בבית המתלוננת, לקח הנאשם את הטלפון הנייד של המתלוננת ועיין בהודעות שהוחלפו בינה ובין אדם עמו עבדה אותה תקופה. הנאשם, שזעם על חילופי הודעות אלה, ניגש למתלוננת כשבידו כוס ושפך עליה את תוכנה של הכוס.

במהלך התקופה הרלוונטית, באחד הלילות של שנת 2017, מועד מדויק אינו ידוע למאשימה, נטל הנאשם סכין ממטבח ביתה של המתלוננת, אחז במתלוננת והצמיד אליה את הסכין. המתלוננת המבוהלת החלה צועקת ולמשמע צעקותיה התעוררה אחת מבנותיה ויצאה מחדרה. הנאשם שהבחין שהבת צופה בו פסק ממעשיו ושחרר את המתלוננת.

במהלך התקופה הרלוונטית, בשנת 2017, מועד מדויק אינו ידוע למאשימה, סטר הנאשם למתלוננת ובהזדמנות אחרת באותה שנה בעט ברגלה וגרם לה לחבלה.

במהלך התקופה הרלוונטית, בשנת 2018, מועד מדויק אינו ידוע למאשימה, עת ישבו המתלוננת והנאשם בפאב, שוחחה וצחקה המתלוננת עם אנשים ששהו במקום. דבר זה העלה את חמתו של הנאשם ובתגובה הוא משך את שערות ראשה בחוזקה. בהזדמנות אחרת באותה שנה, באחד מלילות שישי, עת היו בבית המתלוננת ובעוד הנאשם ישן, יצאה המתלוננת מביתה לבית חברה וחזרה לאחר זמן מה ובעוד הנאשם ישן. בבוקר למחרת סיפרה המתלוננת לנאשם כי יצאה מהבית בעת שישן. הנאשם רגז על כך שיצאה מהבית ללא רשותו, תפס בשתי ידיה וסובבן בחוזקה.

בתאריך 15.7.20 שהתה המתלוננת בביתו של הנאשם, וביקשה לעזוב. הנאשם דרש שתישאר, ומשסירבה המתלוננת לאמור, תפס אותה בידיה וברגליה בחוזקה וירק עליה. המתלוננת שביקשה להימלט מביתו של הנאשם, יצאה אל מרפסת ביתו כשתיקה על גבה וזאת במטרה לצאת מן המרפסת אל הכביש הצמוד לביתו. הנאשם שחשש כי המתלוננת תימלט יצא אחריה ואחז בתיקה ובשרוול חולצתה, על מנת שלא תימלט. בשלב מסוים הצליחה המתלוננת להשתחרר מאחיזתו של הנאשם וקפצה ממרפסת ביתו אל הכביש הצמוד לביתו. הנאשם דלק אחריה, אחז בתיקה ומשכה באמצעותו בחוזקה חזרה אל ביתו. כתוצאה ממעשיו של הנאשם נחבלה המתלוננת בידיה וברגליה וכן תיקה נקרע.

בתאריך 1.11.20 התקשר הנאשם למתלוננת מספר פעמים וביקש ממנה כי תגיע לביתו על מנת שישוחחו.

המתלוננת הגיעה לביתו סמוך לשעה 21:00 ואותה עת נכח בנו הקטין של הנאשם בבית. הנאשם והמתלוננת התיישבו במרפסת ביתו של הנאשם. המתלוננת הניחה במקום את הטלפון הנייד ומפתחות רכבה והשניים שוחחו. לאחר שבנו של הנאשם נרדם, ביקש הנאשם מן המתלוננת לסייע לו לסדר את הבית, כשהוא נשאר ישוב במרפסת הבית. המתלוננת עשתה כבקשתו וכשסיימה שבה למרפסת על מנת לאסוף את מפתחות רכבה והטלפון הנייד ולצאת מהמקום. הנאשם שבזמן זה עיין בהודעות מתוך הטלפון הנייד של המתלוננת שבינה לבין גבר אחר, התרגז על המתלוננת, שאל אותה אם היא מבקשת לברוח ממנו וכן איים עליה כי אם תצחק ינעץ בה מזלג שהיה לצדו. לאחר מכן קיימו הנאשם והמתלוננת יחסי מין, בסופם ביקשה המתלוננת לעזוב את בית הנאשם. המתלוננת ניגשה לחפש את מפתחות רכבה על מנת לעזוב את המקום. הנאשם ניגש למתלוננת, הלם באגרופו בפניה, ומעוצמת המכה התעלפה המתלוננת. לאחר שהתעוררה מעלפונה, מסר לה הנאשם את מפתחות רכבה והמתלוננת עזבה את ביתו. כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרמו למתלוננת המטומות בעינה.

4. על פי כתב האישום המתוקן, במעשיו המתוארים לעיל, תקף הנאשם את המתלוננת בהזדמנויות רבות, כשבמספר פעמים אף גרם לה לחבלות של ממש וכן איים עליה בהזדמנויות רבות בפגיעה שלא כדין בגופה.

ראיות הצדדים לעונש

5. אחותו של הנאשם העידה בפנינו לעונש ותיארה את הנאשם כאדם אכפתי, שאפתן, מסור ובעל יכולת נתינה. האחות סיפרה כי בעבר, כאשר היא ובעלה נקלעו למשבר כלכלי, הנאשם לא היסס, סגר את העסק שלו ועבר להתגורר לצדם על מנת לסייע להם ללא כל תמורה. האחות הוסיפה כי מאז מעצרו של הנאשם, הפכה המשפחה לחרדה וחסרת אונים. בעיקר אמורים הדברים לגבי הוריהם, שמצבם הרפואי הורע מאז מעצרו של הנאשם. עוד סיפרה על הקשיים מהם סובל בנו הצעיר של הנאשם, כתוצאה מהניתוק הפתאומי מאביו וחסרונו של האב שהוא דמות דומיננטית בחייו. לדבריה, הבן הפך להיות עצוב וחרדתי, סובל מהתפרצויות זעם ובוכה ללא סיבה וכן חלה ירידה במוטיבציה שלו ללמוד. לבסוף הפנתה האחות גם לנזק שנגרם לנאשם עצמו, הכולל את תקופת מעצרו הארוכה, ניתוקו ממשפחתו והנזק הכלכלי שנגרם לו. בהתאם, ביקשה האחות כי בית המשפט ישפוט את הנאשם על פי מידת הרחמים.

טיעוני המאשימה לעונש

6. במסגרת טיעונה הכתובים לעונש (ע/1), ביקשה המאשימה לקבוע מתחם עונש הולם אחד לעבירות שביצע הנאשם, בהתחשב בכך שהנאשם ביצע את העבירות כלפי מתלוננת אחת, לאורך תקופה ועל רקע מערכת היחסים ביניהם. לעמדתה, מתחם העונש הולם את העבירות שביצע הנאשם נע בין 15 חודשי מאסר בפועל ל- 36 חודשים, לצד עונשים נלווים.

7. בטיעוניה המאשימה עמדה על השיקולים הרלוונטיים לקביעת המתחם:

א. לפי הנטען, מעשיו של הנאשם פגעו בערכים מוגנים, הכוללים הגנה על שלמות גופה וחייה של המתלוננת, כבודה וזכותה לפרטיות ולחופש בחירה. הפגיעה בערכים אלו היא משמעותית, בהתחשב בכך שלא מדובר בפגיעה חד פעמית במתלוננת, אלא בריבוי מקרים, שבאחד מהם נעשה שימוש בסכין ואשר בוצעו תוך השלטת אווירת טרור, השפלה וביזוי כלפי המתלוננת לאורך השנים.

מעשים כאלה, לפי הנטען, לאור חומרתה של תופעת האלימות במשפחה, מחייבים על פי הפסיקה, הטלת עונשים מרתיעים, הכוללים עונשי מאסר משמעותיים.

באת כוח המאשימה הפנתה לכך שגם המחוקק התייחס בחומרה יתרה לעבירה של תקיפת בן זוג, כאשר במסגרת סעיף 382(ב) לחוק העונשין הכפיל את העונש בגין עבירה זו לעומת עבירה של תקיפה, הקבועה בסעיף 379 לחוק העונשין. עוד הוסיפה כי בראש מעיניו של המחוקק עמד הצורך להרתיע אנשים מלבצע עבירות שיש להן השלכה ופגיעה של ממש לא רק על הקורבן שנפגע ישירות מן האלימות, אלא ביחס למעגלים החברתיים הרחבים יותר.

עוד הפנתה לפסיקה אשר קבעה לא אחת כי על בתי המשפט להוקיע את מעשי האלימות כלפי בני/בנות זוג ולשרש את התופעה.

בהתייחס לעבירת האיומים, טענה באת כוח המאשימה כי על פי הפסיקה קיים אינטרס חברתי להגן על שלווה נפשו של הפרט ועל שלומו, מפני מעשי הפחדה ואיומים.

ב. אשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, טענה ב"כ המאשימה כי אף שלא הוגש תסקיר נפגעת עבירה, הרי שבשים לב לאווירה האלימה ולטרור בהם הייתה נתונה המתלוננת במשך תקופה ארוכה, לא יכול להיות ספק כי נגרם לה נזק ממשי. המאשימה הוסיפה כי המתלוננת חככה בדעתה האם להגיש תצהיר אבל היא נמצאת בשעה קשה ולכן העדיפה שלא לעשות כן.

בהתייחס לסיבות לביצוע העבירה נטען כי לא יכול להיות הסבר למעשים אלה. הנאשם גם בחר לוותר על הגשת תסקיר שירות המבחן - דבר המדבר בעד עצמו.

המאשימה מוסיפה כי לא מתקיימת אף נסיבה לקולא מבין הנסיבות המנויות בסעיף 40ט(א) (6) עד (9) לחוק העונשין. מעבר לכך שלנאשם הייתה יכולת להימנע ממעשיו ולהבין את הפסול בהם, הרי העובדה שמדובר במעשים שבוצעו לאורך זמן מלמדת גם היא על הבנה ושליטה מלאה.

ג. ב"כ המאשימה הפנתה למספר פסקי דין מהם ניתן ללמוד, כך לטענתה, על מדיניות הענישה.

הנוהגת בעבירות דומות.

8. כאמור, על סמך המפורט, ביקשה ב"כ המאשימה לקבוע כי מתחם העונש ההולם לעבירות שביצע הנאשם נע בין 15 ל- 36 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים, הכוללים מאסר על תנאי, פיצוי גבוה למתלוננת וקנס.

9. אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה טענה ב"כ המאשימה כי פגיעת העונש בנאשם איננה חריגה ושונה מכל אדם אחר העומד בפני גזירת דינו.

עוד הוסיפה כי הנאשם נעדר עבר פלילי והודה בכתב האישום המתוקן. יחד עם זאת הנאשם בחר שלא לבקש תסקיר לעניין העונש ואף לא עבר כל הליך שיקום או טיפול ממושך, שהוא משמעותי לגבי מי שמבצע עבירות מן הסוג הנדון לאורך תקופה.

בשים לב לכל המפורט לעיל, ביקשה המאשימה להטיל על הנאשם עונש המצוי באמצע המתחם שהוצע על ידיה, לצד מאסר על תנאי ארוך ומרתיע, פיצוי משמעותי למתלוננת וקנס.

טיעוני הנאשם לעונש

10. בפתח טיעוניו עמד הסנגור על כך שבפנינו נאשם כבן 35, אדם נורמטיבי, ללא עבר פלילי, אשר נעצר לראשונה בחייו במסגרת תיק זה והואשם בתחילה בעבירות מין חמורות ביותר, דבר שגרם לו לעינוי דין קשה. ב"כ הנאשם הוסיף ותיאר את הסבל שנגרם לנאשם בבית המעצר והקשיים שחווה בעת מעצרו בשל היותו מואשם בעבירות מין. לפי הנטען, מעצרו הארוך של הנאשם, החל מיום 12.11.20, הביא בין היתר, לקריסה כלכלית של העסק שבבעלותו ולפגיעה הקשה שנגרמה לשמו הטוב ולמשפחתו המורחבת. הסנגור הדגיש את הקושי שחווה בנו של הנאשם, בן יחיד, כבן 10, המחובר ריגשית מאד אל אביו, והסובל מאד מהיעדרותו מחייו. המשבר הביא לכך שהבן החל לקבל טיפול פסיכולוגי באפריל 2021 (ענ/1). בנוסף, הגיש ב"כ הנאשם את מכתבו של הרב שלום הרצל, שליח חב"ד ביוקנעם, ממנו עולה כי הנאשם נוהג לתרום לנזקקים ולעשות צדקות (ענ/3).

11. ב"כ הנאשם הוסיף כי משתוקן כתב האישום והוסרו ממנו עבירות המין, הודה הנאשם בהזדמנות הראשונה וחסך את העדת המתלוננת וזמן שיפוטי יקר. עוד הוסיף, כי מבלי להקל ראש בעבירות בהן הורשע הנאשם, הרי שכתב האישום בנוסחו כיום היה מוגש בבית משפט השלום. מדובר בכתב אישום הכולל עבירות שרובן ישנות ואשר במסגרתן לא נגרם למתלוננת נזק פיזי משמעותי. לעמדת ב"כ הנאשם, אילו היה מוגש כתב האישום בבית משפט השלום, קיימת סבירות גבוהה כי הנאשם כלל לא

היה נעצר עד תום ההליכים כנגדו. לו אלה היו הנסיבות, יש להניח כי היה מבקש תסקיר. משלא שוחרר הנאשם ממעצרו, הוא לוקח חלק בהליך טיפולי בין כתלי הכלא מזה כמה חודשים. על פי המכתב שהוצג (ענ/4), הנאשם שולב בתכנית "דרך ארץ", המיועדת לעצורים בגין אלימות במשפחה והכוללת מפגשים בתדירות של שלוש פעמים בשבוע.

12. ב"כ הנאשם הגיש אסופת פסיקה, מכוחה ביקש ללמד על הענישה הנוהגת בנסיבות דומות (ענ/2).

13. על סמך המפורט לעיל, טען ב"כ הנאשם כי מתחם העונש ההולם לעבירות שביצע הנאשם נע בין מספר חודשי מאסר עד ל- 9 חודשי מאסר, אשר ניתן לבצעם בעבודות שירות. עם זאת, בשים לב לתקופת המעצר בה נתון הנאשם, הבהיר כי הדבר אינו רלוונטי עוד לעניינינו ויש להסתפק בתקופת המעצר.

לעמדת ב"כ הנאשם, המתחם אליו עתרה המאשימה הינו מופרז ביחס לעבירות בהן הורשע הנאשם וביקש שלא לאמצו.

14. בכל הנוגע לעונש הראוי לנאשם ציין בא כוחו את הודאתו בעבירות שיוחסו לו, מייד לאחר שכתב האישום תוקן והושמטו ממנו עבירות המין החמורות שיוחסו לו בכתב האישום המקורי. הוא נטל אחריות והביע צער על מעשיו. עוד עמד הסנגור על הנזק החמור שנגרם לנאשם בשל תקופת מעצרו, נזק שעלול להחמיר אם יוטל עליו מאסר בפועל. בהקשר זה הזכיר כי מדובר באדם ללא עבר פלילי, שהוא יחסית צעיר שכל החיים עוד לפניו. לפי הנטען, הפגיעה של העונש במשפחתו היא קשה ביותר, וזאת במיוחד בכל הנוגע לבנו, כפי שתיארה האחות. ב"כ הנאשם הוסיף כי יש חשיבות רבה לכך שהנאשם ישוחרר בזמן הקרוב למען בנו ובכדי שהוא יוכל לנסות לשקם את הנזק שנגרם לבנו. לנאשם עצמו נגרמו נזקים כספיים גדולים, העסק שהקים נסגר, הוא צבר חובות ודבק בו אות קלון בגין האשמתו בעבירות שבסוף התבררו כלא נכונות. הנאשם, לפי הנטען, סבל גם מהצקות בכלא בשל סוג האישומים שיוחסו לו מלכתחילה. עוד הוסיף כי יש לקחת בחשבון את העובדה שהנאשם היה נתון במעצר בכל התקופה מאז הוגש כתב האישום, וידוע כי התנאים במעצר הם קשים ממאסר.

15. בהתחשב באמור, טען הסנגור כי יש למקום את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם שייקבע.

לגישתו, המסקנה היא כי יש להסתפק בתקופת מעצרו של הנאשם ולהורות על שחרורו ממאסר.

16. הנאשם הסתפק בטיעוני בא כוחו ובחר שלא להשמיע דברים מעבר לכך.

דין והכרעה

17. על פי סעיף 40ב' לחוק העונשין, העיקרון המנחה בענישה הוא עיקרון ההלימה, שמשמעו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו.

18. גזירת עונשו של נאשם בגיר מחייבת קביעת מתחם העונש ההולם, בהתאם לעיקרון המנחה, וקביעת העונש המתאים לנאשם בתוך המתחם. במקרים יוצאי דופן, ניתן לסטות מן המתחם לקולא בהסתמך על שיקולי שיקום (סעיף 40ד' לחוק העונשין), או לחומרא, בשל שיקולי הגנה על שלום הציבור (סעיף 40ה' לחוק העונשין).

19. כשמדובר במי שהורשע בריבוי עבירות, הליך גזירת הדין כולל שלושה שלבים. בשלב הראשון על בית המשפט לקבוע בהתאם לסעיף 40ג' לחוק העונשין, האם עבירות אלה מהוות אירוע אחד או כמה אירועים, על פי מבחן "הקשר ההדוק" שהתפתח בפסיקה (ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014), ע"פ 1127/13 גברזג'י נ' מדינת ישראל (15.1.2014)). אם מדובר בכמה עבירות המהוות אירוע אחד, יקבע בית המשפט מתחם עונש הולם לאירוע כולו ויגזור עונש כולל לכל העבירות בשל אותו אירוע.

בענייננו, הצדדים אינם חלוקים על כך שמדובר במספר עבירות שביניהן קשר הדוק, למרות שבוצעו במספר הזדמנויות, באופן המצדיק לקבוע כי הן מהוות "אירוע אחד" לצורך קביעת המתחם.

20. את מתחם העונש ההולם יש לקבוע על פי אמות המידה שנקבעו בסעיף 40ג' לחוק העונשין, שהן הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, מידת הפגיעה בו, מדיניות הענישה הנהוגה והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כפי המפורט בסעיף 40ט' לחוק העונשין. את העונש המתאים לנאשם גוזר בית המשפט בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, כמפורט בסעיף 40יא' לחוק העונשין. האמור לעיל איננו גורע מסמכותו של בית המשפט לשקול נסיבות נוספות הקשורות בביצוע העבירה לשם קביעת המתחם או נסיבות נוספות שאינן קשורות בביצוע העבירה, לשם קביעת העונש המתאים (סעיף 40יב' לחוק העונשין).

מתחם העונש ההולם

21. מתחם העונש ההולם נקבע על פי הערך החברתי המוגן באמצעות העבירה ומידת הפגיעה בו, מדיניות הענישה הנהוגה והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

הערכים המוגנים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם

22. הנאשם נהג באלימות חמורה כלפי המתלוננת במקרים רבים ולאורך תקופת זמן ארוכה. בחלקם נגרמו למתלוננת חבלות של ממש. במעשיו אלה, פגע הנאשם בשלמות גופה של המתלוננת, בנפשה ובתחושת הביטחון הכללית שלה. עוצמת הפגיעה נובעת לא רק מאופי המעשים אותם ביצע הנאשם, אלא גם מתוך כך שאלו בוצעו בתוך מערכת זוגית, תוך שהנאשם מגלה כלפי בת זוגו אובססיביות ונוהג בשתלטנות. באחד המקרים נקט הנאשם באלימות בשעה שבנותיה של המתלוננת נכחו בדירה ואף לנגד עיניה של אחת מהן.

23. בתי המשפט הוקיעו לא אחת את התופעה העגומה והנפוצה של אלימות בתוך המשפחה, עמדו על מאפייניה והדגישו את הצורך לנקוט ביד קשה כנגד מבצעי עבירות שכאלה:

"מעשי אלימות בתוך המשפחה נתפסים כבעלי חומרה מיוחדת במערכת האיסורים הפליליים העוסקים בעבירות אלימות. הציפייה האנושית הטבעית הינה כי בתוך משפחה ישררו יחסי אהבה, הרמוניה, וכבוד הדדי. הפרתה של ציפייה זו הופכת את השימוש באלימות במשפחה לתופעה העומדת בניגוד עמוק לחוש הצדק האנושי. יתר על כן, במסגרת המשפחה, מופעלת האלימות על פי רוב בידי החזק כלפי החלש. פערי הכוחות הם גדולים כשמדובר באלימות כלפי קטינים או כלפי בת זוג. באלימות במשפחה, נגישותם של קרבנות העבירה למערכת המשטרית או למערכות הסיוע האחרות היא ענין מרכזי וקשה, הטעון רגשות חזקים, פחדים ואימה. הבושה, והרצון לשמור על שלמות המשפחה הופך לא אחת את התלונה על אלימות במשפחה למהלך קשה וטעון. לא אחת, קיימת תלות כלכלית ורגשית של בן הזוג המוכה בבן הזוג המכה, ותלות זו גם היא מקשה על חשיפת הפגיעה. גורמים אלה ואחרים בשילובם, משווים מימד מחמיר לעבירות אלימות במשפחה. נפוצותן של עבירות אלה, והצורך להגן על קרבנות האלימות שהם על פי רוב חסרי ישע, תורמים אף הם להחמרה הנדרשת בענישה בעבירות אלה" (ע"פ 6758/07 פלוני נ' מדינת ישראל (11.10.2007)).

הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות

24. בין הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, יש לקחת בחשבון את העובדה שאין המדובר באירוע יחיד, אלא במספר מעשי אלימות שבוצעו על ידי הנאשם לאורך תקופה ארוכה של כארבע שנים, לעיתים בתוך ביתה של המתלוננת, ואף בעת שנכחו בו בנותיה. מעשים אלה כללו, בין היתר, גם שימוש בסכין והצמדתה למתלוננת, משיכת שערותיה של המתלוננת בחוזקה, סטירות בעיטות ועוד.

מעשי האלימות אותם ביצע הנאשם, אף אם אינם ברף הגבוה ביותר של החומרה, הסבו למתלוננת כאב וגרמו לה, בחלקם, חבלות ממשיות. חומרה נוספת באה לידי ביטוי בכך שהמעשים בוצעו על רקע חשדנותו של הנאשם ורצונו לשלוט במתלוננת, כשהם כרוכים באווירה של טרור ופחד. באחת ההזדמנויות ניסתה המתלוננת

להימלט מן הנאשם כשהיא קופצת ממרפסת הבית, אך הנאשם סיכל את המהלך כאשר רדף אחריה, השיגה ומשך אותה חזרה לבית. גם בהזדמנות נוספת, בה ביקשה המתלוננת לצאת מן הבית, הלם הנאשם בפניה במכת אגרוף שגרמה לעלפונה. זאת ועוד, אף תדירותם של המעשים משווה להם חומרה גבוהה יחסית.

אמנם לא ניתן ללמוד על תכנון מוקדם של המעשים, אך מאידך, ריבוי המקרים ונסיבות התרחשותם מלמדים, כי אירעו בעת איבוד עשתונות של הנאשם על מעשיו ומתוך אימפולסיביות.

באשר לנזקים שנגרמו למתלוננת כתוצאה מהעבירות, אף שבעניינינו לא הוגש תסקיר נפגעת עבירה, הרי שגם ללא תסקיר כזה ניתן להעריך שאופי העבירות ומשכן, כמו גם אווירת הפחד ששררה בין בני הזוג כתוצאה מהמעשים האלימים הותירו חותם של ממש על נפשה של המתלוננת.

מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות שביצע הנאשם

25. בית המשפט העליון עמד על הצורך להחמיר בענישתם של מבצעי עבירות אלימות במשפחה, על מנת למגר את התופעה הקשה.

"בית משפט זה קבע לא אחת כי מעשי אלימות המבוצעים במסגרת התא המשפחתי מחייבים ענישה מרתיעה שאינה משתמעת לשתי פנים, אשר תהלוך את חומרת המעשים ואת הגינוי החברתי להם" (רע"פ 8833/15 י.א. נ' מדינת ישראל (23/12/2015)).

נפוצות התופעה מחייבת, ככלל, הטלת עונשים מחמירים, הנותנים יתר משקל לאינטרס הציבורי:

"עבירות האלימות והאיומים ככלל, וכנגד בנות זוג בפרט, הפכו זה מכבר לרעה חולה אשר בתי המשפט מצווים להיאבק בה. נכון הוא אומנם כי אין בכך כדי 'להוציא' את נסיבותיו האישיות של הנאשם הקונקרטי מן המשוואה ואולם דורש הדבר מתן משנה תוקף לאותם אינטרסים של גמול ושל הרתעה, הן של העברין עצמו והן של עבריינים בכוח" (רע"פ 6577/09 צמח נ' מדינת ישראל (20.8.2009)).

26. הצדדים הפנו בתורם לפסיקה ממנה ביקשו ללמוד על רף הענישה בעבירות בהן הורשע הנאשם.

27. המאשימה הפנתה למספר פסקי דין אשר לגישתה יש לגזור מהם את מתחם הענישה הנכון וההולם, וביניהם:

א. רע"פ 3116/15 פלוגי נ' מדינת ישראל (6.5.2015), שם הורשע נאשם בחמישה אישומים הכוללים עבירות איומים (3 עבירות), תקיפת בן זוג בנסיבות מחמירות (3 עבירות) ותקיפה של בן זוג הגורמת חבלה של ממש. מדובר היה על מסכת אלימות בה נקט הנאשם כנגד בת זוגו, כאשר בין היתר, בהזדמנויות שונות, הכה הנאשם את המתלוננת באגרופים בגופה, פניה וידיה, חבט את ראשה ברצפה, סטר לה, משך בשערה והשליך לעברה קומקום עם מים רותחים. הנאשם אף איים על המתלוננת כי יפגע בה וכן איים על אחיה כי ישחט אותו כשהוא אווז בידו סכין. בית משפט השלום קבע מספר מתחמים לעבירות השונות שביצע הנאשם וגזר עליו עונש כולל של 24 חודשי מאסר בפועל, תוך שציין כי אין אופק חיובי במיוחד לסיכויי השיקום, ומנגד זקף לזכות הנאשם את הודאתו באשמה, נטילת אחריות וכן עברו הפלילי שאינו מכביד במיוחד. במסגרת ערעור שהגיש הנאשם, הפחית בית המשפט המחוזי את העונש ל- 18 חודשי מאסר, בעקבות תסקיר שירות המבחן, אשר הצביע על תחילתו של שינוי ומאמץ מצד הנאשם לשנות את דפוסי. בקשת רשות ערעור אותה הגיש הנאשם לבית המשפט העליון נדחתה.

ב. בע"פ 4800/12 סלומון נ' מדינת ישראל (12.2.2013), הורשע נאשם במספר עבירות של תקיפה בנסיבות מחמירות של בת זוגו. מדובר היה על מסכת של מעשי אלימות בהם נהג הנאשם כלפי זוגתו, אף כשהייתה בהריון ועל רקע סירובה לקיים עימו יחסי מין, כאשר בין היתר הכה אותה בפניה ובחלקי גופה השונים, חנק אותה והכה אותה באגרופו בבטנה ובפניה. בית המשפט המחוזי גזר על הנאשם עונש של 15 חודשי מאסר בפועל. בגזר הדין ציין בית המשפט כי לנאשם עבר פלילי, לרבות בגין תקיפה נוספת שביצע כנגד המתלוננת, לאחר שהוגש נגדו כתב האישום נשוא ההליך דנן. בנוסף, הנאשם החל בהליך טיפולי, אך מחלה קשה וטיפולים שעבר, הובילו לנסיגה במצבו הנפשי. ערעור שהגיש הנאשם לבית המשפט העליון נדחה.

ג. ברע"פ 977/16 פלוגי נ' מדינת ישראל (10.2.2016), הורשע נאשם בעבירות של תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש, תקיפה סתם של בת זוג, היזק לרכוש במזיד (3 עבירות) ואיומים (2 עבירות). באותו מקרה הגיע הנאשם לדירת המתלוננת, ניפץ את מכשיר הטלפון שלה על קיר הבית, הכה אותה בפניה ומשך בשערה עד שנפלה ארצה. בעודה שרועה על הרצפה החל הנאשם לבעוט ברגליה ולהכותה באמצעות ידיו בפניה ובראשה. בהמשך, לאחר שהמתלוננת נמלטה איים עליה הנאשם כי יפגע בה, עקר חלון ממקומו והכה את המתלוננת עם ידו. בית משפט השלום קבע את מתחם העונש ההולם כנע בין 12 ל- 36 חודשי מאסר בפועל, וגזר על הנאשם עונש של 24 חודשי מאסר בפועל, תוך שהוא שוקל לחובתו, בין היתר, את עברו הפלילי המכביד, הכולל עבירות אלימות. במסגרת ערעור שהגיש הנאשם, הפחית בית המשפט המחוזי את העונש ל- 18 חודשי מאסר. בקשת רשות ערעור אותה הגיש הנאשם לבית המשפט העליון נדחתה. כאמור, מדובר במקרה זה באלימות נמשכת, אך כולה בהזדמנות אחת.

28. מנגד, הפנה ב"כ הנאשם לפסיקה ענפה ומקלה יותר, אשר לגישתו תואמת את המקרה דנן. בין היתר הפנה לפסיקה הבאה:

א. רע"פ 11/15 פלוני נ' מדינת ישראל (20.1.2015), שם הורשע נאשם בעבירות של תקיפת בת זוג, אימים ותקיפה הגורמת חבלה ממשית לבת זוג. באותו מקרה איים הנאשם על המתלוננת שהייתה בהיריון מתקדם ובהמשך סטר לה ובעט בבטנה. במקרה נוסף תפס בשערות ראשה, ניער את ראשה, סטר בפניה והמשיך להכות ולבעוט בה כאשר ניסתה להימלט. בית משפט השלום קבע את מתחם העונש ההולם כנע בין 6 ל- 15 חודשי מאסר בפועל, וגזר על הנאשם עונש של 7 חודשי מאסר בפועל, תוך שהוא שוקל, בין היתר, תסקירים שליליים של שירות המבחן, אשר קבעו כי קיים סיכון להישנות התנהגות אלימה של הנאשם כלפי זוגתו. ערעור שהגיש הנאשם לבית המשפט המחוזי נדחה תוך קביעה כי העונש אף נוטה לקולא. בהמשך נדחתה גם בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון.

ב. ע"פ 9213/11 פלוני נ' מדינת ישראל (19.7.2012), שעניינו בנאשם שהורשע בעבירות של תקיפה בנסיבות מחמירות כלפי בת זוגו. כתב האישום תיאר מסכת אלימות בה נהג הנאשם כלפי זוגתו, כאשר בין היתר זרק לעברה חפצים, תפס אותה בכוח, ניער אותה, זרק אותה לרצפה והיכה אותה בחלקי גופה השונים, דפק את ראשה ברצפה, עיוות את אפה וסטר לה, גם כאשר הייתה בהריון. בנוסף, איים הנאשם על המתלוננת באמצעות סכין כי יהרוג אותה. בית המשפט המחוזי גזר על הנאשם עונש של 9 חודשי מאסר בפועל, תוך שציין כי הנאשם לא עתר לקבלת תסקיר ולא הביע נכונות להשתלב במסגרות טיפוליות. ערעור שהגיש הנאשם לבית המשפט העליון נדחה, תוך קביעה כי **"יחסית לחומרת המעשים שבוצעו, תקופת המאסר בפועל היא קצרה. היא מביאה בחשבון, ואולי מעבר לכך, את כל הנסיבות האישיות של המערער, וגם את הסיכון העונשי לו נחשף, עת הואשם בעבירות חמורות יותר"**.

ג. בעפ"ג 55209-12-20 (מחוזי חיפה) מדינת ישראל נ' פלוני (11.3.2021), נדון עניינו של נאשם שהורשע בעבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש בת זוג ואימים. באותו מקרה העיר הנאשם את המתלוננת כשבידיו סכין מטבח ומצית, שרט את המתלוננת והאשים אותה כי היא בוגדת בו. לאחר מכן רדף הנאשם אחרי המתלוננת והכה אותה בידה באמצעות החלק הרחב של להב הסכין, הכה אותה בראשה מספר פעמים באמצעות בקבוק בושם ולאחר שנפלה ארצה בעט בה בבטנה ודרך על ראשה. בהמשך, איים הנאשם על המתלוננת כי ישרוף אותה ואת ילדיהם, תוך שהוא עומד לצידה כשבידו מיכל של חומר דליק ומצת. לאחר שהמתלוננת ברחתה, תקף אותה שוב בסטירות והשליך חפצים לעברה. בית משפט השלום קבע את מתחם העונש ההולם בין 10 ל- 30 חודשי מאסר בפועל, וגזר על הנאשם עונש של 12 חודשי מאסר בפועל, תוך שציין כי מצא לנכון לתת למשפחת הנאשם הזדמנות לשקמו. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה והחמיר את עונשו של הנאשם, מבלי למצות את הדין עימו, ל- 15 חודשי מאסר בפועל.

29. עוד ניתן לציין פסיקה בה עיינתי, כגון רע"פ 2486/19 נאטור נ' מדינת ישראל (11.4.2019), שם הורשע נאשם, שלחובתו עבר דומה, בארבע עבירות תקיפה הגורמת חבלה של ממש כלפי בת זוג ואימים, כאשר בין היתר בעט בראשה של המתלוננת, הצמיד אותה עם פניה לקיר, דרך עם רגלו על גבה, והיכה אותה בכל חלקי גופה עד שגרם לה חבלות של ממש. בית משפט השלום קבע את מתחם העונש ההולם הנע בין מספר חודשי מאסר ועד 24 חודשים, וגזר על הנאשם 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות

שירות, בהתחשב בהליך שיקום ממושך שעבר. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה על קולת העונש, הבהיר כי מדובר במסכת אלימות חוזרת ונשנית ברף גבוה שאינה מצדיקה סטייה מהמתחם לקולה עד כדי הימנעות ממאסר בפועל. בית המשפט המחוזי התערב במתחם שנקבע, קבע כי מתחם העונש ההולם צריך לנוע בין 18 ל- 36 חודשי מאסר, והחמיר את עונשו של הנאשם ל- 12 חודשי מאסר בפועל, זאת תוך חריגה לקולה מהמתחם משיקולי שיקום. בקשה לרשות ערעור שהגיש הנאשם נדחתה ובית המשפט העליון הוסיף כי **"לנוכח מדיניות הענישה המחמירה הראויה בעבירות מסוג זה, דומה כי הערכאות הקודמות הקלו עם המבקש מטעמי שיקום - ואין כל הצדקה להקלה נוספת בעונשו."**

עוד אפנה לרע"פ 2278/21 פלוני נ' מדינת ישראל (11.04.2021) שם בנסיבות חמורות פחות חמורות מעניינו נדון נאשם נעדר עבר פלילי, שלא עבר כל תהליך טיפולי ל- 10 חודשי מאסר בפועל. ערעור שהגיש על חומרת העונש, כמו גם בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון נדחו.

30. פסקי הדין אליהם הפנו הצדדים מלמדים על מנעד הענישה בעבירות אלימות בין בני זוג, כאשר מתחמי הענישה מושפעים במידה רבה מסוג מעשי האלימות, רף החומרה שלהם, תדירותם, משכם והנזק שנגרם כתוצאה מהם. כל מקרה נבחן לגופו. יש לזכור גם כי מדיניות הענישה הנוהגת היא רק אחד השיקולים לקביעת המתחם.

31. לאחר שקלול כל האמור לעיל, אציע לחברי לקבוע כי מתחם העונש ההולם את העבירות שביצע הנאשם נע בין 14 ל- 30 חודשי מאסר בפועל.

העונש הראוי לנאשם:

32. קביעת עונשו של נאשם תיעשה בתוך המתחם, אלא אם כן ישנן נסיבות המצדיקות סטייה ממנו. במקרה דנן, אין לטעמי מקום לסטות ממתחם העונש ההולם לחומרה או לקולה. בהקשר זה יצוין, כי אין בעניינו של הנאשם הליך טיפולי, אשר יצדיק סטייה לקולה ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום.

33. העונש הראוי לנאשם נקבע על פי הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות. בהקשר זה, על בית המשפט לבחון בין היתר, את נתוניו האישיים של הנאשם, מידת הפגיעה של העונש בנאשם, לרבות בשל גילו, הפגיעה של העונש במשפחתו של הנאשם, עברו הפלילי וכיוצ"ב.

34. בעניינו של הנאשם ניתן לציין לכף הזכות את היותו נעדר כל עבר פלילי, כאשר דומה כי לבד מהתנהגותו הבזויה כלפי המתלוננת, עניין לנו באדם שחי חיי משפחה ועבודה רגילים ונורמטיביים. על פי הנתען, ניהל הנאשם עסק ופרנס את משפחתו, עד מעצרו, שהוביל לקריסת העסק.

35. לזכות הנאשם עומדת גם העובדה שהודה בשלב מוקדם יחסית של ההליך, לאחר תיקון כתב האישום באופן משמעותי, לקח אחריות למעשיו, חסך מזמנו של בית המשפט, ובעיקר חסך את העדתה של המתלוננת.

36. בנוסף, יש טעם בטענת הסנגור באשר לנזק שנגרם לנאשם כתוצאה מהעמדתו לדין מכוח כתב אישום חמור ביותר בעבירות מין, שהושמטו ממנו במסגרת הסדר הטיעון. בעקבות כך נתון הנאשם במעצר מאחורי סורג ובריוח במשך קרוב לשנה, על הקשיים הנלווים לכך, הן מבחינת ההשלכה על מצבו הנפשי, חששותיו מפני הסיכון הרב הנשקף לו, הפגיעה במשפחתו וחרדת בני המשפחה מפני הצפוי לו, והן מבחינת היחס לו זכה הנאשם מהסביבה מחוץ לבית המעצר ובתוכו. לנסיבות אלה יש גם השלכה על יכולתו של הנאשם להשתלב בהליך טיפולי ולשכנע בדבר רצונו לשקם את חייו.

37. לא הונח בפנינו תסקיר שירות המבחן, כך שאין בפנינו כל אינדיקציה בדבר סיכויי שיקומו של הנאשם. העדרו של הליך טיפולי ייעודי, שיש בו להפחית את הסיכון הנשקף מהנאשם, בפרט לאור העובדה שהתנהלותו מצביעה על דפוסי חשיבה והתנהגות בעייתיים במיוחד, הוא נתון משמעותי לחובת הנאשם. עם זאת, לאור הנסיבות שפורטו לעיל, מעצרו הממושך של הנאשם עקב עבירות המין החמורות שיוחסו לו, והפגיעה האפשרית ביכולתו להציג בפני בית המשפט הליך טיפולי משמעותי, אני סבורה כי יש לתת משקל מופחת לעובדה שהנאשם לא השתלב, עד לאחרונה בהליך טיפולי.

הנאשם אמנם לא לקח חלק בהליך טיפולי במסגרת שירות המבחן או תחת פיקוחו של זה, אך בהיותו עצור, וחרף עמדתו לחפותו, הוא השתלב החל מחודש פברואר 2021 בתכנית "דרך ארץ" המיועדת לעצורים בגין עבירות אלימות במשפחה. כעולה ממכתב שב"ס (ענ/4) במסגרת התכנית מתקיימים מפגשים קבוצתיים שלוש פעמים בשבוע, שמטרתם העלאת המודעות ורכישת כלים לשיפור דפוסי אלימים. הנאשם התמיד להגיע לכל המפגשים ונתרם מהם, כאשר הרושם הוא שהפנים את מאפייניו התוקפניים. אין ספק כי מדובר בתחילתה של דרך המבשרת כי פניו של הנאשם לשינוי ולשיקום, והוא ראוי כי ינתן משקל למאמציו בגזירת העונש.

במסגרת ההשלכה שעלולה להיות לעונש על מצבו של הנאשם ועל בני משפחתו ראוי לתת את הדעת בעיקר לפגיעה בבנו הקטין של הנאשם, כפי שהדבר עלה מעדותה של האחות ומהמסמך ענ/1.

38. בגדר השיקולים לקביעת העונש בתוך המתחם, נכון לתת את הדעת כאשר מדובר בעבירות אלימות במשפחה, אשר הפכו לנגע שפשה בחברה, גם לשיקולי הרתעה.

39. לאור המפורט לעיל, סבורה אני כי נכון יהא לקבוע את מיקום עונשו של הנאשם ברף הנמוך של מתחם העונש ההולם. עוד ראוי להשית על הנאשם מאסרים מותנים אשר יהיו כ"חרב המתהפכת" מעל ראשו, כצופים פני עתיד, וכן לחייבו בפיצוי ממשי למתלוננת, בשים לב לפגיעה המוחשית שנגרמה לה פיזית ונפשית.

40. סיכומם של דברים, אציע לחבריי להשית על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 16 חודשי מאסר בפועל, שימנו מיום מעצרו - 12.11.20.

ב. 8 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים, והתנאי הוא שלא יעבור במהלך תקופה זו כל עבירת אלימות מסוג פשע.

ג. 4 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים, והתנאי הוא שלא יעבור במהלך תקופה זו כל עבירת אלימות מסוג עוון או עבירת איומים.

ד. פיצוי למתלוננת בסך 8,000 ₪.

סכום הפיצויים ישולם ב - 4 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 1/3/22 ובכל 1 לחודש שלאחריו. אי תשלום אחד השיעורים יעמיד את מלוא הפיצוי לפירעון מיידי.

בנסיבות העניין ובין היתר בהתחשב בסכום הפיצויים בו חויב הנאשם לטובת המתלוננת, מצאתי לנכון להימנע מחיובו בתשלום קנס.

אסתר הלמן, שופטת, סגנית נשיא

השופטת יפעת שטרית

מסכימה.

יפעת שטרית, שופטת

השופט סאאב דבור

מסכים.

סאאב דבור, שופט

הוחלט אפוא, פה אחד לגזור על הנאשם את העונשים המפורטים בגזר דינה של ס. הנשיא, כב' השופטת א. הלמן.

הודעה זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום.

אנו מתירים פרסום גזר הדין ללא כל פרט שעלול להביא לזיהוי המתלוננת, נפגעת העבירה, לרבות שמו של הנאשם.

ניתן והודע היום כ"א חשוון תשפ"ב, 27/10/2021 במעמד הנוכחים.

אסתר הלמן, שופטת	יפעת שיטרית, שופטת	סאאב דבור, שופט
ס. נשיא		

הוקלד על ידי ליאור ממן